

Петро ШЕВЧУК, канд.пед.наук, ст. викладач

ЖДУ «Житомирський державний університет імені Івана Франка», м. Житомир

e-mail: p7g@ms1.org.ua

ORCID: 0000-0003-2573-8661

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПІДТРИМКА ТРИВАЛОГО НАВЧАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ MICROSOFT 365

Ключові слова: інформаційні технології; хмарні сервіси; Office 365; Microsoft 365.

Вступ. Сучасна освіта вже впевнено спирається на використання найрізноманітніших інформаційних технологій. До ефективно впроваджених та тих, що продовжують активно розвиватися, тобто мають освітні перспективи, належать хмарні сервіси Microsoft 365 [1]. Широке освітнє застосування хмарних сервісів від Microsoft розпочалося в Україні більше десятиліття тому. Зокрема у 2014 році стартував Всеукраїнський проєкт “Хмарні сервіси в освіті” [2]. Проєкт отримав значну науково-методичну підтримку своєї реалізації [3]. Одним із закладів загальної середньої освіти, що серед п'ятнадцяти перших взяли участь в цьому проєкті, є Миропільський ліцей Житомирської області. Миропільський ліцей це правонаступник Миропільської гімназії, саме такою була назва закладу на початку вказаної проєктної участі.

За тривалий час навчального використання у Миропільському ліцеї сервісів корпоративного Microsoft 365 накопичено значний досвід, вироблено певну усталену систему впровадження та застосування. Оскільки такий дослід актуальний для інших навчальних закладів, що використовують чи планують впровадження Microsoft 365, то темою даної публікації є: “Особливості та підтримка тривалого навчального використання Microsoft 365”. **Мета:** узагальнити багаторічний досвід освітнього використання Microsoft 365 у Миропільському ліцеї Житомирської області. Визначити подальші перспективи використання хмарних сервісів для вказаного та інших навчальних закладів.

Результати. Використання хмарних сервісів для інформаційного та організаційного забезпечення навчального процесу закладів освіти було і

залишається надзвичайно актуальним. Користуючись хмарними сервісами учасникам навчального процесу Миропільського ліцею зручно: організувати та проводити дистанційне навчання; колективно та індивідуально розробляти, накопичувати, поширювати навчальні матеріали; планувати навчально-виховний процес та підбивати його підсумки; здійснювати загальну освітню координацію.

Досвід використання корпоративного Microsoft 365 у закладі освіти базується на узгодженому застосуванні різноманітних сервісів та служб хмарного програмного середовища. За десятиліття цей перелік змінювався, поповнювався та розширювався. Самі сервіси набували нових функцій та інтерфейсів. Змінилася навіть їх загальна назва. На початку освітнього застосування сервіси йменувалися як Office 365 for Business зі складу якого освітяни використовували тоді: Outlook, Календар, OneDrive, Word Online, Excel Online, PowerPoint Online, OneNote, сайти SharePoint, Yammer. Згодом перелік доповнився, в окремих випадках шляхом певного переформатування, новими сервісами: Forms, OneNote для класу, Delve, Stream, Sway, Planner, Kaizala та багатьма іншими [4]. Змінювалася загальна назва сервісів, що на даний час подається як: "Microsoft 365". Змінювалися можливості та характер застосування сервісів. Чи не найбільше різноманітних освітніх функцій виконують нині у складі Microsoft 365 сервіси Microsoft Teams, що їх програмно реалізовано як у вигляді динамічного вебсайту, так і через спеціальні мобільні та десктопні застосунки [5].

Основою успішного використання хмарних сервісів корпоративного Microsoft 365 є його продумане розгортання та адміністрування. Загалом хмарні сервіси Миропільського ліцею базуються на окремому домені mis.org.ua. Практично від початку використання розроблена та дотримується чітка система ідентифікаційних імен (логінів) облікових записів учасників навчального процесу. Педагоги закладу найменовуються у корпоративних хмарних сервісах за схемою <ініціали латиницею>@<доменне ім'я>. Наприклад учитель Олена Василівна Пресіч має в ім'я ovr@msl.org.ua. В ідентифікаційних іменах учнів після ініціалів ще ставляться останні дві цифри року закінчення навчального закладу. Така узгодженість дозволяє знаходити та згрупувати вчителів й учнів, систематизувати увесь обмін даними у межах корпоративного Microsoft 365 закладу освіти. Окремі підходи до організації хмарних сервісів Миропільського ліцею уже висвітлювались в публікаціях [6].

Важливим чинником, що спонукає використовувати Microsoft 365 в освіті є безпекова його складова. У вказаних хмарних сервісах надійно реалізовано розмежування доступу на всіх його рівнях, захист облікових записів через обов'язкову двофакторну авторизацію, політику підтримки високого рівня складності паролів та необхідного своєчасного їх оновлення, інші важливі системні безпекові засоби.

Зручні та корисні для освітнього застосування сервіси Microsoft 365 продовжують активно розвиватись. Зокрема заслуговує увагу певне перевтілення унікальної соціальної мережі Yammer, спрямованої на внутрішню комунікацію у сервісах Microsoft 365. Нове, адаптоване до сучасного використання, її втілення має назву Viva Engage [7] і спрямоване на соціальні спільноти сформовані на основі інтересів, типів роботи, підрозділів організації та інших факторів. Viva Engage автоматично ініціює сповіщення в Microsoft Teams і Outlook, передбачає гнучку взаємодію з іншими сервісами Microsoft 365.

Та, швидше за все, визначальним фактором перспективності використання Microsoft 365 у закладах освіти є розвиток штучно-інтелектуальних засобів вказаних сервісів. Зокрема вже реалізовано засіб Copilot для Microsoft 365 [8], що надає підтримку у створенні та змістовому наповненні документів та повідомлень у хмарних сервісах Microsoft 365.

Висновки. Освітнє використання хмарних сервісів Microsoft 365 має багато переваг, а тому було і залишається надзвичайно актуальним.

Перелік та можливості сервісів та служб хмарного програмного середовища за час тривалого використання постійно змінювався, поповнювався та розширювався. Найбільш використовуваними нині у складі Microsoft 365 є сервіси Microsoft Teams.

Основою успішного освітнього використання Microsoft 365 є його продумане розгортання та адміністрування, безпекова складова, постійний й перспективний розвиток та оновлення, реалізація у його складі штучно-інтелектуальних засобів.

Перспективи подальших досліджень. Актуальним для подальших досліджень є досвід тривалого освітнього використання Microsoft 365 в інших навчальних закладах, запровадження та реалізація нових засобів та служб, розвиток засобів штучного інтелекту у складі Microsoft 365 зокрема Copilot для Microsoft 365.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Office 365 Education [Електронний ресурс] / Корпорація Майкрософт. – Режим доступу : <https://www.microsoft.com/uk-ua/education/products/office>.
2. Литвинова С. Г. Всеукраїнський проект "Хмарні сервіси в освіті" (2014-2017 н.р.). Хмаро орієнтовані технології в сучасній освіті. URL: <https://virt-ikt.blogspot.com/2014/09/2014-2017.html> (дата звернення: 02.04.2024).
3. Литвинова С. Г., Спірін О. М., Анікіна Л. П.. Хмарні сервіси Office 365 : навчальний посібник. К. : Компрінт, 170 с. 2015.
4. Безкоштовний Microsoft 365 для шкіл та учнів | Освіта Microsoft. Your request has been blocked. This could be due to several reasons. URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/education/products/microsoft-365> (дата звернення: 03.04.2024).
5. Нова версія Microsoft Teams уже доступна. Корпорація Майкрософт. URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-teams/group-chat-software> (дата звернення: 03.04.2024).
6. Шевчук П. Г. Інформаційно-комунікаційне забезпечення учнівського дослідництва за допомоги хмарних сервісів Office 365. Досвід учителів України з використання хмарних сервісів у системі загальної середньої освіти : збірник наукових праць за заг. ред. С. Г. Литвинової. Київ: Компрінт, pp. 223-231. 2016
7. Viva Engage. Корпорація Майкрософт. URL: <https://web.yammer.com/main/feed> (date of access: 09.04.2024).
8. Copilot для Microsoft 365. Корпорація Майкрософт. URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/business/copilot-for-microsoft-365> (дата звернення: 03.04.2024).